

Alexandre le Grand est souvent cité dans le Talmud comme juge avisé et à l'écoute d'Israël.

Israël en Egypte

La plainte des Egyptiens

Le Talmud et le Midrach expriment un regard plutôt positif sur Alexandre le Grand. Sans doute parce que le conquérant de la Judée épargna le Temple et la religion d'Israël (contrairement à ses successeurs). Ici Alexandre doit juger d'une demande des Egyptiens concernant une veille affaire qui remonte à la sortie d'Egypte.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צא עמוד א

שוב פעם אחת באו בני מצרים לדון עם ישראל לפני אלכסנדרוס מוקדון, אמרו לו: הרי הוא אומר +שמות "ב+ וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום - תנו לנו כסף וזהב שנטלתם ממנו. - אמר גביהא בן פסיסא לחכמים: תנו לי רשות ואלך ואדון עמהן לפני אלכסנדרוס, אם ינצחוני - אמרו להם: הדיוט שבנו נצחתם, ואם אני אנצח אותם אמרו להם: תורת משה רבינו נצחתכם. נתנו לו רשות והלך ודן עמהן. אמר להן: מהיכן אתם מביאין ראייה? - אמרו לו: מן התורה. - אמר להן: אף אני לא אביא לכם ראייה אלא מן התורה. שנאמר +שמות "ב+ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה - תנו לנו שכר עבודה של ששים ריבוא, ששיעבדתם במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה. אמר להן אלכסנדרוס מוקדון: החזירו לו תשובה! - אמרו לו: תנו לנו זמן שלשה ימים. נתן להם זמן, בדקו ולא מצאו תשובה.

Talmud de Babylone traité Sanhédrin page 91 a

Une autre fois, les Egyptiens virent présenter une revendication contre Israël devant Alexandre de Macédoine. Ils dirent : "il est écrit que l'Eternel inspira de la bienveillance aux Egyptiens pour le peuple (d'Israël), et ils leur donnèrent (leurs biens)" (Ex 12, 36), alors rendez nous l'argent que vous avez pris". Guébia fils de Passissa demanda aux sages la permission de répondre devant Alexandre: "Si je perds vous direz que je suis un simple fidèle (et non un sage) mais si je l'emporte vous direz que la Tora de Moïse l'a emporté." Ils obtempèrent et il partit devant les Egyptiens. "D'où tenez-vous votre argument ? - De la Tora répondirent-ils. - Moi aussi c'est de la Tora, car il est dit "le séjour des enfants d'Israël en Egypte fut de 430 ans (Ex 12, 40), donnez-nous le salaire de six ans mille hommes que vous avez asservis en Egypte pendant 430 ans." Alexandre de Macédoine dit: "répondez à cet argument!". Ils demandèrent un délai de trois jours, le roi leur accorda. Ils cherchèrent beaucoup mais ne trouvèrent aucune réponse.